

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 888/2021
08.04.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Гордане Комненић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Предраг Јовановић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Пожаревцу, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2102/20 од 06.10.2020. године, у седници одржаној дана 08.04.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2102/20 од 06.10.2020. године и предмет **ВРАЋА** другостепеном суду на поновно одлучивање о жалби тужене.

Образложење

Пресудом Основног суда у Петровцу на Млави, Судска јединица у Жагубици П 40/20 од 25.06.2020. године, ставом првим изреке, утврђено је према туженој да је тужилац, по основу одржаја, власник кп.бр. .. ливада 7. класе у површини од 2.69,74 ха на месту званом „ББ“ уписана у лист непокретности број .. К.О. ... и кп.бр. .. ливада 7. класе на месту званом „ВВ“ обим удела 27782/31120 укупне површине 3.11,20 ха уписана у лн.бр. .. К.О. ..., што је тужена дужна признати тужиоцу и дозволити да се изврши промена носиоца права својине са имена Република Србија, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде на име тужиоца. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Апелациони суд у Крагујевцу је, пресудом Гж 2102/20 од 06.10.2020. године, преиначио пресуду Основног суда у Петровцу на Млави, Судска јединица у Жагубици П 40/20 од 25.06.2020. године, у ставу првом и другом изреке тако што је ставом 1.изреке одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди према туженој да је он по основу одржаја власник кп.бр. .. ливада 7. класе површине 2.69,74 ха на месту званом „ББ“ уписано у лн. бр. .. К.О. ... и кп.бр. .. ливада 7. класе на месту званом „ВВ“ обим удела 27782/31120 укупне површине 3.11,20 ха уписано у лн.бр. .. К.О. ..., што је тужена дужна признати тужиоцу и дозволити да се изврши промена носиоца права својине са имена Република Србија, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде на име тужиоца. Ставом 2. изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11..18/20) и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, кп.бр. .. ливада 7. класе у површини од 2.69,74 ха уписана је као државна својина власништво Републике Србије, корисника Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, а кп. ..., ливада 7. класе у површини од 3.11,20 ха уписана је са идеалним уделом од 3338/31120 као приватна својина власништво ГГ из ..., док је удео од 27.782/31120 државна својина власништво Републике Србије, а корисник је Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде. Предметне непокретности су раније биле одузете породици тужиоца тако што им је кп. .. одузета у целини док је од кп.бр. .. одузет део а покојном оцу тужиоца, ГГ остављена површина од 33,38 ари. Отац тужиоца, ГГ, преминуо је 1967. године а тужилац је његов једини наследник. Предметне непокретности су све време у државини тужиоца пошто је он у поступку јавне лицитације од земљорадничке задруге „ДД“ у ..., купио кп. .. и престали део кп.бр. .. у површини од 2.77,82 ха. Правноснажном пресудом на основу признања Општинског суда у Жагубици П 783/84 од 13.12.1984. године, утврђено је да је тужилац власник кп.бр. .. ливада у површини од 2.69,74 ха у месту званом „ББ“ К.О. ... и кп.бр. ..., ливада у површине од 2,77,82 ха у месту званом „ВВ“ К.О. ..., а по основу куповине на јавној лицитацији од земљорадничке задруге „ДД“ у ..., 1966. године те је туженој Земљорадничкој задрузи „ДД“ у ... наложено да то призна и поменути парцеле по катастарским књигама пренесе на име тужиоца, што ако не учини, да је тужилац на основу те пресуде овлашћен да сам изврши пренос.Промена носиоца права својине на предметним парцелама није спроведена, а тужилац је 2016. године сазнао да парцеле нису уписане као његова својина у јавним књигама па се обратио заступнику туженог са предлогом за мирно решење спора и уз предлог доставио фотокопију горе наведене пресуде.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужилац био у непрекидној савесној државини спорних парцела више до 20 година и да је одржајем стекао право власништва на тим парцелама, у смислу одредбе члана 28. став 4. Закона о основама својинско правних односа.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца као неоснован јер је закључио да тужилац не може одржајем да постане власник у идеалном делу на кп.бр. .. са обимом 22782/31120 јер се сувласничке квоте односе на целу ствар док се за право својине на неопредељеној ствари путем одржаја стиче непосредном државином одређеног, реалног дела заједничке ствари. Поред тога, другостепени суд је закључио да је тужилац подношењем предлога за мирно решење спора туженој, дана 15.06.2016. године, постао несавестан јер је пре истека законског рока од 20 година знао да предметне парцеле нису његове, рачунајући почетак рок од 04.07.1996. године када је, ступањем на снагу Закона о изменама и допунама Закона о

основама својинско правних односа („Службени гласник РС“ бр. 29/96), брисан члан 29. ранијег важећег Закона о основама својинско правних односа, који је садржао забрану стицања права власништва одржајем на непокретности у друштвеном власништву.

Међутим, по мишљењу Врховног касационог суда, одлука другостепеног суда заснована је на погрешној примени материјалног права због чега је чињенично стање непотпуно утврђено.

Тужбени захтев тужиоца за утврђење права власништва на уделу од 27782/31120 од кп.бр. .. ливада 7. класе на месту званом „ВВ“ укупне површине 3.11,20 ха, уписана у лн.бр. .. К.О. ..., заснива се на чињеници да тужилац тврди да је у државини читаве те парцеле од које је површина од 33,38 ари већ у његовом власништву пошто у том делу није одузета његовом покојном оцу ГГ, па тако тужилац држи, поред површине од 33,38 ари и преосталу површину до 3.11,2 хектара која је, у идеалном делу од 27782/31120 уписана као власништво тужене.

Погрешан је закључак другостепеног суда да је тужилац несавестан јер је, дана 15.06.2016. године, упутио туженој предлог за мирно решење спора уз који је приложио пресуду на основу признања Општинског суда у Жагубици П 783/84 од 13.12.1984. године. Несавестан држалац је онај који зна или би морао да зна да ствар коју држи није његова. То овде није случај пошто је тужилац предлог туженој за мирно решење спора упутио тврдећи да је он власник предметних непокретности о чему поседује правноснажну пресуду Основног суда у Жагубици П 783/84 д 13.12.1984. године, а да су његове непокретности у јавним књигама уписане „на име Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде“. Упис права у јавним књигама ствара обориву претпоставку да то право припада оном лицу у чију корист је уписано. Подношењем туженој предлога за мирно решење спора и прилагањем правноснажне пресуде тужилац је настојао да обори ту претпоставку, указујући да право власништва на предметним непокретностима припада њему а не лицу које је у јавним књигама уписано као њихов власник. Због тога та радња не представља доказ тужиочеве несавесности, како је погрешно закључио другостепени суд.

Услови за стицање права власништва одржајем прописани су одредбом члана 28. став 2. Закона о основама својинско правних односа тако што савестан и законит држалац непокретне ствари на коју други има право својине стиче право својине на ту ствар одржајем протеком десет година, и ставом 4. исте одредбе Закона којом је прописано да савесни држалац непокретне ствари на коју други има право својине стиче право својине на ту ствар одржајем протеком 20 година.

Због погрешне примене материјалног права, другостепени суд није ценио наводе жалбе тужене нити је утврдио да ли су испуњени услови прописани цитираном одредбом закона за стицање права власништва одржајем, од стране тужиоца, на предметним парцелама.

У поновном поступку потребно је да другостепени суд при одлучивању о жалби тужене има у виду да је тужилац сувласник предметне кп. .. ливада 7. класе на месту званом „ВВ“ укупне површине 3.11,20 ха уписане у лн.бр. .. К.О. ..., са сувласничким уделом од 33,38/31120 а да се његов тужбени захтев за утврђивање права власништва

на тој парцели, одржајем, односи на преостали, реални део те парцеле који је такође у његовој државини а уписан је као сувласнички удео тужене у преосталом уделу од 27.782,31120 и да обраћањем тужиоца законском заступнику тужене дана 15.06.2016. године, није прекинута његова савесна државина предметних парцела.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 416. став 3. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић